

bevarer sine nationale Minder. At falde dette en Luxus er en meget daarlig Brug af dette Ord. Dernæst vil jeg sige til det ærede Medlem, at det var egentlig ikke det ærede Medlem fra Svendborg (Lang), men det var det ærede Medlem selv, der satte Kristendommens Stifters Storhed eller Afsteds Storhed i Forbindelse med Kirkebygningernes Storhed. Min Opfattelse er det, at det ganske vist ikke er nødvendigt for Kristendommen at have store Gudshuse, men det er dog det Naturlige, at der blandt de Huse, der indrettes til Tilbedelse af Guddommen, findes nogle saa store og smukke som Folket er i Stand til at bygge dem. Saa har det altid været overalt hos enhver livskraftig Nation og det fra den allerældste Tid indtil nu. Der blev rettet den Bebrejdelse fra det ærede Medlem for Holbæk Amts 3die Valgkreds (Tauber) at Regjeringen var kommet for sent med dette Lovforslag. Det maa jeg benegte. Det er ikke en Regjerings Pligt at komme med et Lovforslag til Rigsdagen førend Forslaget er fuldt gennemarbejdet saaledes, at Regjeringen for sit Vedkommende veed, hvorledes den ønsker det gennemført. Det er ikke Meningen med en Regjerings Stilling og Samarbejde med Rigsdagen, at den skal komme til Rigsdagen og sige: se, nu have vi en vis taaget Ide om, at den Bygning, den Kirke skal restaureres, lad os nu søge at hjælpes ad, for at det kan ske. Saaledes bør en Administration ikke stille sig lige overfor Rigsdagen. Administrationen skal først tage sit Standpunkt og udarbejde sine Planer og saa komme til Rigsdagen og sige: kunne vi blive enige eller ikke. Hvad der nu fra Regjeringens Side er gjort i denne Sag er først en Restauration af Taarnet, hvad der var nødvendigt, fordi det var faldefærdigt. Det er sket uden Tilfud fra Statskassen, saa det behøver jeg ikke at tale videre om, og for det Andet Anvendelsen af en vis Sum for at forhindre hele Vanghusets Udskridning. Det var efter de Bygningsthyndiges Erklæring en Nødvendighed; derfor blev det gjort, men ingenlunde for paa nogen Maade at lægge et Tryk paa den høie Rigsdag, for at den skulde nødsages til at gaa i den Retning, som Regjeringen nu ønsker, paa ingen mulig Maade. Jeg tør nu paastaa her, at det paa samme Maade er en Nødvendighed at tage fat paa hele Ribe Domkirkes Restauration, at Kirken altsaa skulde falde sammen, hvis man ikke tog fat paa dens fuldstændige Restauration. De Penge, der ere anvendte, ere anvendte paa en saadan Maade, at jeg ikke har nogen Tvivl om, at Kirken kan staa

en Del Aar endnu uden at røre stort ved den. Det tvivler jeg ingenlunde paa. Men paa den anden Side er det ogsaa sikkert, at Kirken trænger til en Restauration; den er i en Tilstand, som, jeg vil tillade mig det Udtryk, ikke er passende. Den trænger i høi Grad til virkelig at blive ført tilbage i en til dens Værdighed som Kirke og dens Betydning som nationalt Mindesmærke svarende Tilstand. Derfor har Regjeringen, saa snart den var til Ende med sine Overveielser, men ganske sikkert ikke før, om hvordan Restaurationen skulde udføres, og hvor dyr den vilde blive, forelagt Sagen for den høie Rigsdag, og naar der bliver nedsat Udvalg, saa vil dette Udvalg jo faae alle de Oplysninger, det kan forlange. Naar der endelig har været Spørgsmaal om at bruge andre Penge end Statens Midler dertil, saa maa jeg sige: desværre findes ikke disse Midler. Vil man paatage sig nu i en rimelig Fremtid at restaurere denne Kirke, saa maa Staten gjøre det, hvis ikke, saa maa man lade være.

N. Nielsen: Naar Kirkeministeren, som vi nu hørte, udtalte, at det ikke er Luxus, men Nødvendighed at bevare de nationale Mindesmærker, om Nationen skal bestaa, da kunne vi jo med de Erfaringer, vi have angaaende Anvendelsen fra Ministerbordet af Ordet „Nødvendighed“, let frygte, at en sjoen Dag Ordet „paatragende“ kommer foran, og saa ere jo Forhandlingerne her af temmelig liden Betydning. Det var det Udtryk, der gav mig Anledning til at bede om Ordet for at gjøre opmærksom paa, at den store Flerhed af det danske Folk i dette Dieblit, hvor velvillig man end kan være stemt lige over for nationale Mindesmærker, og hvor meget man end kunde være tilbøielig til at offere for Bevarelsen af dem, har et andet Begreb om det, der egentlig ligger i Betydningen af Ordet „Nødvendighed“ i dette Dieblit, og det er det, som en af vore Digtere har nævnt, naar han siger:

„Da har i Rigdom vi drevet det vidt,
Naar Saa har for Meget og Færre for Lidt.“

Det er den Nødvendighed, at man først skal have Jøden for at leve og være et Folk, og det er det, der synes at være et ringe Kjendestaab til fra Ministeriets Side, at der er saa trykkende Forhold ude over Landet, at der er Mange, saare Mange, som have ondt ved at faae det Nødvendige til Livets Ophold. Jeg vilde i Flugt hermed gjøre opmærksom paa, at naar vi fra det ærede Medlem for Njøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling)